

КОСІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА

СИЛАБУС

СКУЛЬПТУРА МАЛИХ ФОРМ

2025-2026 н.р.

Кафедра	Декоративне мистецтво	Рівень вищої освіти	Перший Бакалавр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Рік навчання	4-й
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Вид дисципліни	вибіркова

Викладач:

Дутка Василь Якович

тел. + 0673678926, e-mail: artdutka@gmail.com

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Скульптура малих форм» відноситься до циклу професійної підготовки, а саме до вибіркової частини дисциплін самостійного вибору студентів. Скульптура малих форм окреслює широке коло творів, які призначені для громадського та житлового інтер'єру. Актуальність скульптури малих форм зросла в другій половині XIX століття, одночасно з поширенням промислового виробництва керамічної пластики. Оптимізація навчально-виховного процесу на засадах досягнень сучасної науки, особистісно-орієнтований підхід у навчанні забезпечує професійні навички та інтелектуальний рівень потреб майбутніх фахівців відповідно до середовища їхньої професійної діяльності.

Курс забезпечує наступні компетентності:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів та характеризується певною

невизначеністю умов.

ЗК 2. Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

СК 3. Здатність формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей.

СК 4. Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями.

СК 5. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.

СК 6. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.

СК 7. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача.

СК 9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

У результаті вивчення дисципліни здобувачі отримують наступні програмні результати навчання:

ПРН 2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ПРН 6. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.

ПРН 18. Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.

Пререквізити: вивчення курсу є практичні навички володіння рисунком. Зміст завдання курсу синхронізується з 3д моделюванням.

Постреквізити: результати навчання **впливають** на розвиток авторського стилю в художній кераміці, авторського рисунку та проектування творів декоративного мистецтва.

За результатами вивчення курсу студенти набувають **soft skills**: емоційний інтелект, вміння спостерігати і виявляти суть, навички нестандартного мислення, креативність і вміння комплексно підходити до вирішення проблеми, вміння концентруватися, бажання вчитися й постійно розвиватися.

Мета курсу «Скульптура малих форм» полягає у здобутті професійних навиків з ліпки, подальшому вивченні законів пластики й практичних навиків для застосування в творчій діяльності, а також у формуванні творчого мислення скульптора, який вміє працювати з тривимірними об'ємами та формами, володіє основами об'ємно - просторового моделювання. Програма розрахована на 8 кредитів аудиторних та самостійних занять, що дозволяє сформувати достатню кількість професійних навиків та теоретичних знань.

Завдання курсу – засвоєння теоретичних знань та практичних навиків у галузі декоративної скульптури й пластичного моделювання; ознайомлення з різними пластичними матеріалами й техніками; вивчення способів та прийомів створення тривимірних об'єктів художнього спрямування. Програмові завдання охоплюють процес створення скульптурних творів від розробки ескізу до втілення ідеї в матеріалі.

Особливістю вивчення навчальної дисципліни є те, що студенти ознайомляться з:

- новітніми напрямками в станковій та монументально – декоративній скульптурі;
- сучасними тенденціями розвитку вітчизняного та світового мистецтва.

Студенти здобудуть унікальні навички:

- володіння принципами й технологіями, методами та засобами самоорганізації та самовдосконалення;
- абстрактно мислити, застосовувати принципи й технології аналітики та синтезу інформації;
- користуватись знаннями рисунку, володіти практикою побудови об'ємних зображень на базі графічних ескізів;
- оперувати типами композиційної побудови художнього твору;
- застосовувати різноманітні трансформації (інтерпретація, стилізація, імпровізація) під час створення композиції ;
- узгоджувати пластичні рішення з можливостями технік монументально-декоративної й станкової пластики;
- уміти аналізувати твори пластичних мистецтв .

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ:

Кількість ЕКТС 8 (240 год)

Лекцій 4 год

Практичних 146 год

Самостійної роботи 90 год
Тижневе навантаження 7 сем. – 10 год.

Лекції

1. «Зображувальне поле, його закони та особливості» - 2 год.
2. « Скульптура малих форм в інтер'єрі» - 2 год.

НАВЧАЛЬНІ МОДУЛІ ТА КРИТЕРІЇ ЇХ ОЦІНЮВАННЯ:

VII семестр

МОДУЛЬ I. Анімалістика

Змістовий модуль 1. Створення анімалістичної скульптури для інтер'єру,
екстер'єру

Кількість часу для виконання завдання – 240 год.

(лекцій – 4 год, практичних – 146 год, самостійна робота – 90 год)

Поетапне оцінювання:

- Завдання 1. Створення ескізу майбутньої композиції (10 балів)
Завдання 2. Ліпка в глині (65 балів)
Завдання 3. Зняття гіпсової форми (15 балів)
Завдання 4. Відлиття гіпсової моделі (10 балів)

ПОСЛІДОВНІСТЬ ВИКОНАННЯ ЗАВДАННЯ та КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ:

1. **Створення ескізу майбутньої композиції – 10 год**
(10 балів)

Завдання : Розробка композиційного вирішення художньої ідеї. Пошук формотворчих та художньо - пластичних варіантів у розробці ескізу
Результат: графічні ескізи (до 10 позицій), які розкривають тему в основних художньо-пластичних засадах.

Розмір: 15 x 20 см, матеріали -- довільні

Результат: Завершений рисунок для круглої скульптури

Оцінюється різноманітність художнього вирішення проблеми, якість абстрактного мислення, якість стилізації, інтерпретації та візуальна виразність ідеї.

2. **Ліпка анімалістичної скульптури в глині, або пластиліні.**

Уточнення рисунку, проробка та моделювання пластики деталей –
100 год (65 балів)

Завдання: Виготовлення металевого каркасу. Прокладання загальних форм у відповідності до остаточної ескізної розробки

Результат: правильно виставлені всі опорні точки та головні пропорційні співвідношення в анімалістичній скульптурі, а також змістовно – образне навантаження. Робота в ліпці виконана на 90 %

Оцінюється художній рівень виконання скульптури малої форми

3. Зняття гіпсової форми – 10 год

(15 балів)

Завдання: виготовлення одноразової гіпсової форми

Результат: одноразова гіпсова, або багаторазова силіконова форма

Оцінюється технічна досконалість, якісний рівень виконання

4. Відлив чистової моделі в гіпсі – 20 год

(10 балів)

Завдання: Відлив та опрацювання моделі, тонування під матеріал (мідь, бронза)

Результат: готова гіпсова модель анімалістичної скульптури

Оцінюється якість виконання моделі в матеріалі: інноваційність, оригінальність, технічна доконаність.

Кінцевою оцінкою за курс буде сумарна оцінка за 1 змістовий модуль.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Биков О., Губкіна Є. «Soviet Modernism. Brutalism. Post-Modernism. Buildings and Structures in Ukraine 1955-1991»- DOM Publishers, 2018. 264 с.
2. Бірюльов Ю. Львівська скульптура від раннього класицизму до авангардизму (середина XVIII - середина XX ст.), Львів : Априорі, 2015. 526 с. : іл., портр.
3. Голубець О. Іван Микитюк. Скульптура: альбомне видання. Львів. ТзОВ «Колір ПРО», 2018. 72с., іл.
4. Голубець.О. Сучасна скульптура Львова. Львів: «Бак», 2015. 143с.
5. Дерев'яна скульптура Галичини XVII – XIX ст. Серія «Українське народне мистецтво». Львів: Інститут колекціонерства українських мистецьких пам'яток при НТШ, 2010. 376 с.
6. Енциклопедія українознавства : Словникова частина : [в 11 т.] / Наукове товариство імені Шевченка ; гол. ред. проф., д-р Володимир Кубійович. — Париж — Нью-Йорк : Молоде життя, 1955—1995. Красноголовець О. «Основи скульптури». — К., 2008
7. Липа К. Теорія архітектури, містика і війна». К.: Laurus, 2016. 152 с.: іл.

8. Любченко В.Ф. Львівська скульптура XVI – XVII ст. Київ: Наукова думка, 1981. 218 с. іл..
9. Одрехівський В. Скульптура: альбомне видання. Львів. ТзОВ «Друкарня «Бізнес поліграф», 2018. 304с., іл.
10. Протас М.О. Українська скульптура XX століття. Київ: Інтертехнологія, 2006. 278 с., іл.
11. Сак Л. Мистецтво скульптури. Київ: Радянська школа, 1971. 72 с.
12. Чарновський О. Українська народна скульптура. Львів: Вища школа. 1976. 144 с.
13. Шенгера Б. Львівські скульптори та скульптори Львова у XVIII сторіччі. Львів: Львівська національна галерея мистецтв ім. Б.Г.Куницького, 2020. 271с.

ВИМОГИ ВИКЛАДАЧА ТА ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ.

1. Комунікація та спільна співпраця є важливими компонентами засвоєння знань і професійних компетентностей під час вивчення курсу (модуля). Студент і викладач несуть спільну відповідальність за створення безпечного і сприятливого навчального середовища.

2. Студент зобов'язаний відвідувати усі аудиторні заняття та брати активну участь у навчальному процесі кафедри.

3. Недопустимі пропуски та запізнення студентами аудиторних занять. У разі пропуску занять без поважних причин, оцінка за проміжний контроль автоматично знижується на 10 %. Якщо пропуски становлять понад 50 % аудиторних занять, то вважається, що такий студент не засвоїв програмовий матеріал курсу в повному обсязі, тому кількість балів на модульному контролі може становити не більше 60 балів.

4. Усі практичні завдання, які передбачені навчальною програмою дисципліни, повинні бути виконані вчасно та в повному обсязі, а також належним чином оформлені та представлені на екзаменаційну сесію (екзамен-перегляд). У разі незадовільної оцінки студент має право перездати курс у 7-денний термін. Несвоєчасне виконання поставленого завдання є неможливим.

5. У межах самостійної роботи студенти опрацьовують задані завдання, вивчають додатковий матеріал за темою, виконують практичні роботи з метою самоконтролю та перевірки засвоєння ними знань і набутих навичок.

6. Студенти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності при виконанні практичних, самостійних, індивідуальних та контрольних завдань. У випадку списування і плагіату при виконанні завдання, студент отримує незадовільну оцінку. У разі повторного списування чи

виявлення плагіату студент не допускається до семестрового заліку чи екзамену.

7. Студент має право звертатися до викладача за додатковим поясненням матеріалу курсу (модуля) чи змісту практичних завдань протягом робочого часу усно або засобами повідомлень. За потребою студентів викладач призначає консультацію для аналізу практичної чи самостійної чи роботи студента. Відвідування таких консультацій-- за бажанням студента.

8. Викладач ознайомлює студентів із методичними рекомендаціями щодо виконання практичних, самостійних і контрольних робіт, наводить перелік питань та завдань для проведення підсумкової оцінки знань, заліку чи екзамену. Усе це гарантує високу ефективність навчального процесу і є обов'язковим для студентів.

9. Студенти мають право користуватися методичним забезпеченням та авторськими навчальними посібниками викладачів кафедри, а також унаочненим матеріалом і літературою за фахом.

10. Кожен викладач ставить перед студентами систему вимог та правил їх поведінки на аудиторних заняттях.

11. Розподіл балів, що їх отримують студенти з навчальної дисципліни, є сумою балів за виконання змістових модулів та отриманих під час іспиту. Максимальна кількість балів за вивчення даного курсу становить 100 балів

12. В аудиторіях заборонено вживати їжу та напої (за винятком води та у разі медичної необхідності). Під час аудиторних занять заборонено користуватися мобільними телефонами та іншими цифровими електронними пристроями, які мають бути вимкнені або переведені у беззвучний режим. Ноутбуки чи планшети можуть використовуватися лише для виконання навчальних завдань за вимогою.

ПОЛІТИКА ВИСТАВЛЕННЯ БАЛІВ

При оцінюванні враховуються бали набрані на поточному контролі (здача змістових модулів), підсумковому контролі (екзамен-перегляд) та за самостійну роботу.

На результат оцінювання також впливає присутність студента на заняттях та його активність під час практичної роботи. У разі пропуску заняття (занять) без поважних причин, які задокументовані, оцінка за проміжний контроль автоматично знижується на 10 %. Якщо пропуски становлять понад 50 % аудиторних занять, то вважається, що такий студент не засвоїв програмовий матеріал курсу в повному обсязі, тому загальна кількість балів на підсумковому модульному контролі може становити не більше 60 балів.

Критерії оцінювання

Оцінка за національною шкалою	Сума балів	Оцінка ECTS	Визначення
Відмінно	90-100	A	Високий рівень сформованості теоретичних знань та практичних навиків, комунікативних компетентностей. Уміння самостійно опрацьовувати необхідну інформацію; формувати авторські ідеї, інновації у галузі художньої кераміки; використовувати фахову технологію та продукувати креативні форми художніх виробів. Якісно презентувати творчу роботу. Забезпечувати технологічні процеси технічною документацією, описами, розрахунками. Пропонувати зразки авторських виробів для серійного впровадження у виробництво.
Добре	74-89	BC	Достатній рівень сформованості теоретичних знань та практичних навиків, комунікативних компетентностей. Під керівництвом викладача опрацьовувати необхідну інформацію; формувати ідеї у галузі художньої кераміки; використовувати фахову технологію. Якісно презентувати творчу роботу. Забезпечувати технологічні процеси технічною документацією, описами, розрахунками. Пропонувати зразки авторських виробів для серійного впровадження у виробництво.
Задовільно	60-73	D	Задовільний рівень сформованості теоретичних знань та практичних навиків, комунікативних компетентностей. Під керівництвом викладача опрацьовувати необхідну інформацію; формувати ідеї у галузі художньої кераміки; використовувати фахову технологію. Мати поняття про презентацію творчої роботи.
Незадовільно	35-59	FX	Початковий рівень сформованості теоретичних знань та практичних навиків, комунікативних компетентностей. Розуміння окремих частин технологічних процесів. Обмежене володіння фаховою термінологією.
Незадовільно	0-34	F	Відсутність сформованості будь яких теоретичних знань та практичних навиків.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен, курсовий проект (робота), практика	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		

64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	X F	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Дутка Василь Якович, доцент кафедри образотворчого мистецтва та академічних дисциплін, Заслужений художник України, Заслужений діяч культури Польщі (2015 р.), член НСХУ.

Переможець міжнародного конкурсу по скульптурі на кращий пам'ятник Я.І.Падаревському (2011 р. Польща); нагороджений медаллю «Лауреат премії імені Тетяни Яблонської» (2017 р.); автор меморіального комплексу «Кожному поколінню своя війна» для 10 окремої гірсько-штурмової бригади «Едельвейс» (2018р. м. Коломия); автор пам'ятника Іоану Павлу ІІ (2019 р., Польща); автор пам'ятника І.А.Пелипейку (2021р. м. Косів); автор меморіальної дошки міністру внутрішніх справ України Д.А.Монастирському (2023 р., м. Хмельницьк) тощо.